

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 43 (342)

Włocławek, piątek 21 lutego 1947 roku.

Cena 3 złote

Bijemy na alarm

Coraz częściej, tak w prasie, jak i w oficjalnych wypowiedziach czynników rządowych spodykamy się z kwestią, omawiającą konieczność energicznej akcji przeciw spadkowi przyrostu naturalnego ludności w Polsce.

Coraz częściej na łamach prasy spotykamy się ze sprawozdaniami sądowymi opisującymi rozprawy przeciwko t. zw. faorykantkom an. ot. ków.

Świat lekarski w swych artykułach umieszczonych w prasie codziennej lub też w pismach fachowych zwraca uwagę na śmiertelność i choroby, które rozwijają się szczególnie wśród młodzieży i dzieci.

Z jednej strony niechęć matek do rodzenia dzieci, z drugiej strony nieodpowiednie powojenne warunki higieniczne, mieszkaniowe, żywnościowe, powodują zanik przyrostu naturalnego.

Przed wojną mówiono o Polsce, że jest krajem dzieci. Twierdzono nawet, że rodzi się dzieci za dużo, że w przyszłości będziemy najliczniejszym narodem w Europie.

Tymczasem i to twierdzenie nie było oparte na prawdzie.

Dane statystyczne za okres od 1908 do 1938 roku, a więc za okres 30 lat, wskazują dokładnie, że aczkolwiek zajmowaliśmy 7 miejsce na świecie wśród narodów o wysokim przyroście naturalnym, to jednak stale malała liczba urodzeń.

Zajmowaliśmy w świecie siódme miejsce po Japonii, Chinach, Zw. Radzieckim, Bułgarii, Holandii i Jugosławii. Fakt ten napawał nas dumą oraz optymizmem. Nikt jednak nie wnikał w to, że przyrost kurczył się z roku na rok.

O ile w roku 1908 na 1000 mieszkańców mieliśmy urodzeń 38,9 i przyrost naturalny stanowił 16,5, to już w roku 1930 było 32,3, a przyrostu naturalnego — 15,5; w roku 1936 urodzeń — 26,2 i przyrostu — 12,0 a urodzeń w roku 1938 — urodzeń 24,5 i przyrostu — 10,7.

Dane te wyraźnie wskazują na to, że w okresie 30 lat przyrost spadł z 16,5 na 10,7 czyli, że za następne 30 lat w warunkach normalnych przyrost ten wynosiłby tylko 4,9, a za następne 30 lat stałibyśmy się krajem nie kołyszek, ale krajem trumien.

Trzeba sobie jednakże uprzytomnić, że w ostatnim okresie wojennym żyliśmy w warunkach nienormalnych, że Polska straciła około 6 milionów ludności i to wpłynęło na jeszcze większe zmniejszenie przyrostu.

W roku 1945 liczba zgonów przewyższyła o 150.000 liczbę urodzeń. Śmiertelność wśród dzieci wzrosła z 10,9% (przed wojną) do 26,5%. Na 100 urodzeń przypada obecnie 25 nieżywych. Odporność na choroby małe, gruźlica rozwija się szybko, wzrasta nasilenie chorób takich, jak zapalenie stawów, schorzenie nerek, krzywica, anemia, zakażenia skórne wskutek braku witamin.

WARSZAWA (obsł. wł.). W dalszym toku dyskusji na temat ustawy o zakresie i działaniu Władz Naczelnych Rzeczypospolitej głos zabrał poseł Polewka (PPR), który w sposób niezwykle cięty i dowcipny uwypuklił stanowisko PSL do dzisiejszej rzeczywistości oraz stosunek do Konstytucji marcowej.

Po nim głos zabrał poseł Jodłowski (SD), przeprowadzając głęboką analizę stosunku PSL do Sejmu Ustawodawczego oraz projektów nowych ustaw.

Na zakończenie dyskusji głos zabrał poseł Ochab (PPR) przeprowadzając merytoryczną krytykę stanowiska PSL wobec rzeczywistości.

Po ogłoszeniu wyników głosowania nad ustawą o ustroju i zakresie Naczelnych Władz Rzeczypospolitej, o czym donosiliśmy w numerze wczorajszym, Sejm przystąpił do następnego punktu porządku dziennego — projektu ustawy o amnestii.

Projekt ustawy przedstawił Sejmowi minister Sprawiedliwości Henryk Świątkowski.

Projekt ten posiada treść następującą:

Całkowitej niekaralności podlegają ci, którzy w przeciągu dwóch miesięcy od chwili ogłoszenia amnestii zgłoszą się do Władz Bezpieczeństwa, składając broń, amunicję, sprzęt radiowy itp. Niekaralność może być cofnięta o ile w przeciągu dwóch lat od chwili ujawnienia przestępstwa, popełnią oni przestępstwo o podobnym charakterze.

Całkowitej niekaralności podlegają ci, którzy popełnili przestępstwa wobec przepisów obowiązujących odnośnie wypełnienia obowiązku służby wojskowej, o ile dobrowolnie zgłoszą się do odpowiednich władz wojskowych.

Skazanym za przestępstwa polityczne do 5 lat więzienia kara zostaje całkowicie darowana. Od 5 do 10 karę zmniejsza się o połowę. Od 10 do 15 lat o jedną trzecią. Skazani na dożywotnie więzienie otrzymują karę 15 lat więzienia.

Kara śmierci zostaje zamieniona na dożywotnie więzienie.

W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie prokurator skazanych na karę więzienia do lat 10 ma obowiązek przedstawić Prezydentowi do ulaskawienia.

Sprawy będące w toku postępowania prokurator ma prawo przedstawić Sądowi do umorzenia.

Rząd ostatnio postanowił wszcząć akcję, której celem jest podniesienie stanu zdrowia obywateli i zahamowanie wzrostu śmiertelności oraz spadku liczby urodzeń.

Rząd jednak musi spotkać się z pełnym zrozumieniem całego społeczeństwa. Należy bezwzględnie wró-

Z Sejmu

Projekt ustawy o amnestii

Wyłączeni spod dobrodziejstw ustawy o amnestii są ci, którzy uprawiali szpiegostwo, zdradę narodu, lub dążyli do oderwania części ziem polskich.

Odnośnie przestępstw kryminalnych skazani do lat 2 więzienia będą ulaskawieni całkowicie. Od 2 do 6 lat podlegają zmniejszeniu kary o połowę. Od 6 do 15 lat — o jedną trzecią.

Kara dożywotniego więzienia zostanie zamieniona na 15 lat więzienia. Skazani na karę śmierci podlegają ulaskawieniu przez zmianę kary śmierci na dożywotnie więzienie.

Wyłączeni spod amnestii są skazani za fałszerstwo pieniędzy, tajne gorzelnictwo, lichwę oraz spekulację. Po przemówieniu ministra Świątkowskiego, marszałek Sejmu odroczył sesję do dnia dzisiejszego, godziny 10 rano.

Połączenie PSL Nowe Wyzwolenie ze Stronnictwem Ludowym

WARSZAWA (obsł. wł.). Naczelne Władze Polskiego Stronnictwa Ludowego Nowe Wyzwolenie ogłosiły deklarację, w której podkreślają, że przystępując do pracy określili oni wyraźnie zadanie i cele, do jakich będą dążyć.

Deklaracja stwierdza, że działacze PSL odciepli się zdecydowanie od pracy twórczej dla dobra kraju i w dążeniach swoich przejawiali cechy anarchizmu oraz usiłowali doprowadzić do wojny domowej.

PSL Nowe Wyzwolenie stwierdza, że polityka PSL świadczy o sprzeniewierzeniu się ideom walki o los chłopów polskiego, natomiast Nowe Wyzwolenie widzi rozwój tej ideologii w oparciu o trwałe podstawy ruchu chłopskiego.

Na tej drodze PSL Nowe Wyzwolenie pragnie przyczynić się do zespolenia wysiłków w pracy i wiernie stojąc na straży podstawowych praw chłopskich stwierdza, że te same dą-

żenia przez cały okres dotychczasowej działalności widzi w Stronnictwie Ludowym.

W związku z tym PSL Nowe Wyzwolenie postanowiło połączyć się ze Stronnictwem Ludowym, by wspólnie pracować dalej dla umocnienia podstawowych praw chłopskich.

Deklarację podpisał prezes PSL Nowe Wyzwolenie Rek, obaj wiceprezesi, sekretarz i liczni członkowie Władz Naczelnych.

O sposobie połączenia poszczególnych grup na terenie Polski wydany zostanie osobny komunikat, omawiający stronę techniczną połączenia.

Naczelny Komitet Stronnictwa Ludowego, na posiedzeniu odbytym dn. 18 bież. miesiąca postanowił przyjąć w szeregi swego Stronnictwa członków PSL Nowe Wyzwolenie, stwierdzając przy tym, że praca Nowego Wyzwolenia była dowodem troski, o dobro Polski i polskiego chłopca.

Międzynarodowa Konferencja Żeglugi

WARSZAWA (obsł. wł.). Na odbytej w dniach od 11 do 13 bieżącego miesiąca Międzynarodowej konferencji Żeglugowej omówiono szereg podstawowych zagadnień z dziedziny żeglugi międzynarodowej.

Polska, uczestnicząca w tych obradach brała w nich żywy udział.

Między innymi omówiono sprawę nowego tonażu, gdyż wobec olbrzymiej produkcji w tej dziedzinie zachodzi obawa nadwyżki w stosunku do zapotrzebowania ogólnosiwiatowego transportu.

Pożegnanie ambasadora Skrzyszewskiego

PARYŻ (obsł. wł.). Towarzystwo Przyjaźni Francusko Polskiej w Paryżu wydało bankiet pożegnalny na cześć ambasadora Skrzyszewskiego,

który opuszcza swoje stanowisko, udając się do Polski, gdzie obejmie tę funkcję ministra Oświaty.

cić do teorii lat dawnych, że duża ilość dzieci jest błogosławieństwem w rodzinie, a nie nieszczęściem, jak się to twierdzi obecnie.

My ze swej strony obowiązek obywatelski, obowiązek dziennikarza spełniamy. Zwracamy uwagę na niebezpieczeństwo dla narodu. Rząd od-

powiednie ustawy wydał i opracuje dalsze.

Reszta należy do Was, obywatele i obywatelki. Mniej deklamacji o miłości Ojczyzny, a więcej czynów, stwierdzających, że tę miłość w stosunku do narodu i Ojczyzny posiadacie.

A. Turczynowicz.

Polska a sprawa bomby atomowej

Delegat polski ambasador Jerzy Michałowski, reprezentujący Polskę w Radzie Bezpieczeństwa podczas pobytu w kraju ambasadora Langego wygłosił przemówienie, będące gorącym apelem do Rady aby pamiętała o ważności problemu kontroli energii atomowej i uzyskała kompromisowe jednomyślne jego rozwiązanie.

Ambasador Michałowski przedstawił Radzie Bezpieczeństwa szkodliwość usiłowań USA przeprowadzenia własnej koncepcji kontroli energii atomowej bez uwzględnienia różnic poglądów innych członków Rady. Między innymi oświadczył on co następuje:

„W ciągu roku od chwili przyjęcia w Londynie pierwszej rezolucji o kontroli energii atomowej na niezliczonych posiedzeniach komisji atomowej i innych komitetów ONZ wypowiedziano więcej niż milion słów w tej materii. Wobec tego wolno zapytać czy dotychczasowe prace w tej materii zostały uwiecznione powodzeniem i czy ich wynik rozwinął należycie zaufanie świata do akcji kontroli energii atomowej. Delegacja polska musi wyrazić co do tego wątpliwość mimo, że słowo „zaufanie“ padało w ONZ w tej sprawie wielokrotnie.

Pierwszą przyczyną naszych wątpliwości jest fakt, że pomimo solennych deklaracji w ONZ bomby atomowe są wciąż produkowane i gromadzone.

Jeśli mamy osiągnąć pierwsze stadium koniecznego wzajemnego zaufania, jeśli mamy walczyć o wolność od strachu, musimy wszyscy jasno i bez żadnej wątpliwości potępić raz na zawsze wszelkie rodzaje masowych broni z bombą atomową włącznie.

Delegacja polska konsekwentnie zachowuje swe stanowisko od wielu miesięcy.

Wypadki ostatniego okresu roku dowiodły, że nie może być postępu w zakresie problemu energii atomowej bez zakazu skasowania broni atomowej w jakiegokolwiek formie.

Monopolistyczne stanowisko w sprawie energii atomowej jednego kraju, czyni badania w innych krajach, potrzebne dla celów pokojowych, wysiłkiem badań dla celów wojskowych.

Delegacja polska stoi na stanowisku jednomyślności stałych członków Rady Bezpieczeństwa we wszystkich kwestiach.

W wyniku rok już trwającej dyskusji jest jasne, że dla osiągnięcia jednomyślności potrzebna jest konsekwentna w procedurze prac Rady Bezpieczeństwa. Potrzebne są następujące cztery stadia:

1) Międzynarodowa konwencja zakazująca produkcji broni atomowej i innych broni masowego zniszczenia oraz zrezygnowanie z zastosowania energii atomowej dla celów wojskowych.

2) Zniszczenie wszystkich posiadanych istniejących zapasów broni atomowej.

3) Stworzenie międzynarodowego systemu kontroli i inspekcji.

4) Utworzenie międzynarodowego ciała, które zajmie się wykorzystaniem energii atomowej dla celów pokojowych w całym świecie.

Musimy znaleźć formułę, która będzie zarówno jednomyślna jak i skuteczna.

Delegacja polska mimo pewnych zastrzeżeń wymienionych w liście z dnia 31 grudnia przyjęła raport komisji energii atomowej jako podstawę do dyskusji. Raport ten uważamy za poważny krok naprzód w naszej pracy.

Nie możemy jednak pogodzić się z atmosferą „albo — albo“.

Delegacja polska ze swej strony ofiaruje swą współpracę w stojącej przed nami dyskusji i zrobi wszystko możliwe dla osiągnięcia jednomyślnej zgody“.

Góry lodowe na morzu Północnym

LONDYŃ. PAP. U wybrzeży Norfolku rybacy angielscy zauważyli góry lodowe, wynurzające się z wody na wysokość 6 mtr. Podobnego zjawiska nie obserwowano na morzu Północnym od niepamiętnych czasów.

Nowy rekord lotu przez Atlantyk

NOWY JORK. PAP. 4-ro motorowy samolot „Iwa“ pobił o 12 minut dotychczasowy rekord przelotu przez Atlantyk, odbywając drogę z Shannon w Irlandii do Nowego Jorku (5.025 klm) w 12 godzin 36 minut. Aparat ten, na pokładzie którego znajdowało się 35 osób, rozwinął przeciętną szybkość 400 kilometrów na godzinę.

Międzynarodowe Targi Gdańskie

GDANSK (obsł. wł.). Dotychczasowe przygotowania do mających się odbyć Międzynarodowych Targów Gdańskich dały już bardzo dobre wyniki. Przygotowania te trwają w dalszym ciągu.

Między innymi, zbudowano już pawilony na przestrzeni 16 tys. mtr. kwadratowych. Prace nad budową są prowadzone w dalszym ciągu.

Minister Kazimierz Rusinek

Wiceprzewodniczący CKW PPS i generalny sekretarz KCZZ, obecnie Minister Pracy i Opieki Społecznej, urodził się w 1905 roku w Krakowie, jako syn kolejarza.

Studiuje, po ukończeniu szkoły wydziałowej — w Państwowym Seminarium Nauczycielskim, które wkrótce porzuca i przechodzi do pracy jako robotnik w garbarni w Ludwinowie. Rozpoczyna pracę społeczną. W roku 1928 widzimy go na Śląsku Cieszyńskim, w 1930 r. w Grudziądzu na stanowisku sekretarza woj. kom. W Grudziądzu zakłada tygodnik socjalistyczny „Walka Ludu“. Prześladowany i więziony przez reżim sanacyjny — przenosi się do Poznania. Znajduje czas, mimo pracy partyjnej i zawodowej, na ukończenie Wyższej Szkoły Dziennikarskiej. Zaczynają się represje policyjne, rewizje, nadzór i więzienie. Po chorobie płuc Rusinek wraca do pracy i zostaje wiceprzewodniczącym Związku Transportowców oraz Związku Marynarzy i robotników portowych Wybrzeża.

Podczas wojny organizuje robotników w Gdyni, tworząc z nich Brygadę Czerwonych Kosynierów. Dostaje się do niewoli, wędruje z jednego

obozu do drugiego. W Mathausen kieruje pracą nielegalnej organizacji, współpracując z obecnym Premierem Cyrankiewiczem. W czerwcu 1945 r. „rząd londyński“ przysyła do Rusinka do Mathausen specjalny samolot. Rusinek odmawia, wraca do kraju i wstępuje do odrodzonej PPS. Ostatnio Kazimierz Rusinek pełnił m. inn. funkcję prezesa nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej przy Prezesie Rady Ministrów.

O sojusz francusko-brytyjski

PARYŻ. PAP. Agencja France Presse donosi, że w dniu jutrzejszym rokowania o sojusz francusko-brytyjski wejdą w „czynną fazę“. W Paryżu panuje na ogół przekonanie, że rokowania te szybko doprowadzą do celu i że w dość szybkim czasie można będzie uzgodnić ostateczny tekst traktatu na podstawie projektu bry-

tyjskiego i projektu francuskiego. Narazie jednak treść tych projektów pozostaje w tajemnicy, co przypisuje się zresztą nie tyle ewentualnej treści traktatu, która odpowiadać będzie duchem treści traktatu francusko-radzieckiego, ile względem poprawności dyplomatycznej.

Rzeczoznawcy jugosłowiańscy o problemie

Triestu

BELGRAD. PAP. Komisja aliancka, badająca problem Triestu, odbyła tu w niedzielę wieczorem posiedzenie, w toku którego członkowie komisji zadawali pytania natury technicznej przedstawicielom rządu jugosłowiańskiego.

Rzeczoznawcy jugosłowiańscy

zwrócili uwagę na nieuniknioną zbieżność interesów Triestu i zaplecza słoweńskiego oraz podkreślili fakt, że linie kolejowe obsługujące Triest przebiegają przeważnie przez terytorium jugosłowiańskie, wobec tego muszą się znajdować pod przeważającą kontrolą Jugosławii.

Jak wiadomo, komisja ma zredagować zalecenia, które po ich przyjęciu przez czterech ministrów spraw zagranicznych będą stanowiły wytyczne dla przyszłego gubernatora Triestu.

Samosąd nad murzynem

NOWY JORK. PAP. Prasa nowojorska stwierdza, że mimo upływu 48 godzin od lynchu murzyna Willie Earlo w Greenville (południowa Karolina) przez tłum, który porwał go z więzienia, nie dokonano dotąd żadnego aresztowania. Jest to pierwszy wypadek samosądu nad murzynem w USA w roku bieżącym. Poprzedni wypadek samosądu wydarzył się w sierpniu ub. roku w Stanie Louisiana.

rozbiła okna w budynkach, powaliła kominy i wyrwała z korzeniami stuletnie drzewa. Meteor pozostawił za sobą w powietrzu gęsty brązowy dym, który utrzymał się przez dłuższy czas. Miejsca upadku meteoru dotychczas nie odnaleziono.

Olbrzymi meteor

MOSKWA. PAP. 12 lutego w tajdze niedaleko Władywostoku na Dalekim Wschodzie mieszkańcy zauważyli na niebie olbrzymi płomienny meteor, poruszający się z wielką szybkością. Meteor spadł na ziemię z ogłuszającym hukiem. Fala powietrzna, wywołana upadkiem meteoru,

rium astronomiczne stwierdziło jednocześnie nowe wielkie grupy plam na słońcu.

Zorza polarna w Moskwie

MOSKWA. PAP. W poniedziałek wieczorem mieszkańcy Moskwy obserwowali rzadkie w Moskwie zjawisko przyrody — zorzę polarną. Zorza była purpurowego koloru z jaśniejszymi odcieniami. Zorza polarna wywarła silny wpływ na fale radiowe. W eterze była burza magnetyczna, w jonosferze warstwa odbijająca krótkie fale radiowe wyrosła do wysokości 350 km. Obserwato-

Pierwsze wieloryby

MOSKWA. PAP. Radziecka flotylla wielorybnicza, która wyruszyła w styczniu na połów wielorybów na Antarktydę, złowiła już pierwsze wie-

loryby na półkuli południowej. Pierwszy złowiony wieloryb—to olbrzym, wagi około stu ton.

Notowania Giełdy

Zbożowo-Towarowej w B d g i s z c z y

W dniu 19. 2. 47 r. — parvt t Bvdgosc cz —
partie waznoscw: — towar sredniej jakosci
handlowej

	Cena za 100 kg.
Pszonica	zł 340—3500
Zyto z premia	—
Zyto	1950—2000
Jęczmień pastwowy	—
„ przemysłowy z premia	1900—1950
„ browaowy	205—250
Owies	1900—1950
Mąka pszena 80%	4800—4900
„ 70%	5300—5400
„ żytna 90%	2400—2450
Kasza jeżmienna 70%	2700—2750
Otreby pszenne	140—150
„ żytnie	1200—1300
„ jeżmiennie	100—1300
Groch Victoria	3300—3500
„ Folgera	—
„ polny	2500—2700
Wyka linna	2400—2500
Puska	2400—2500
Siano prasoane nadnoteckie	460—500
„ luzem	350—375
Słoma prarowana	260—300

